

MA02 2023-1-13

LANDINFORMATION

Afghanistan

Restriktioner och begränsningar av personlig frihet under talibanstyret

2024-04-16

MIGRATIONSVERKETS FUNKTION FÖR LAND- OCH OMVÄRLDSANALYS

Den 1 maj 2019 inrättade Migrationsverket en ny funktion för land- och omvärldsanalys. Funktionen benämns Migrationsanalys och finns inom Migrationsverkets Nationella operativa avdelning.

LANDINFORMATION FÖR HANDLÄGGNING AV MIGRATIONSÄRENDEN

Den här rapporten är framtagen av Migrationsverket i linje med [EUAA:s metodologi för framtagande av landinformation](#) (2023). Rapporten innehåller landinformation avsedd för handläggning av migrationsärenden.

Rapporten bygger på noggrant utvalda informationskällor. Alla källor refereras med undantag för beskrivning av allmänt kända förhållanden.

Migrationsverket: Landinformation: Afghanistan. Restriktioner och begränsningar av personlig frihet under talibanstyret (version 1.0)

Framställd av: Nationella operativa avdelningen, Migrationsanalys – Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys.

Rapporten har publicerats i Migrationsverkets databas för landinformation, Lifos, © Migrationsverket (Swedish Migration Agency), 2024.

Datum: 2024-04-16

Innehållsförteckning

Summary	5
1. Inledning	5
1.1 Källor och informationsläge	6
2. Sedlighetsministeriet	8
3. Övergripande om implementering av restriktioner	11
4. Restriktioner primärt riktade mot kvinnor	12
4.1 Rörelsefrihet	14
4.2 Klädsel och utseende	16
5. Mäns klädsel och utseende	20
6. Tatueringar	22
7. Religionsutövning	23
7.1 Deltagande i gemensam bön.....	23
7.2 Religionsutövning för shiamuslimer.....	25
8. Musik	26
9. Alkohol	27
10. Avslutande kommentarer	28
Källförteckning	31
Elektroniska källor	31
Muntliga källor.....	36

Summary

To achieve the objective of a true Islamic system in Afghanistan, the Taliban believe that the state should enforce Sharia and provide guidance for the people to follow the divine law, to lead moral lives and avoid vice. This, rather than protecting the citizens' individual rights, is the overarching role of the state according to the Taliban's worldview.

The *Ministry for the Propagation of Virtue and Prevention of Vice (MPVPV)* is the primary state institution guarding public morality and ensuring compliance with Sharia. MPVPV, however, is aided by other parts of the state apparatus, such as the *General Directorate of Intelligence (GDI)*, when applying more coercive measures.

The Taliban regime has issued numerous rules restricting the personal freedom of people, especially women and girls. Restrictions regarding dress, appearance and public behaviour have been communicated in writing or verbally at different levels of the state.

Many restrictions are vague, opening up for different interpretations by individual Taliban officials - some more strict than others. Enforcement practises and punitive actions have, thus far, been inconsistent and somewhat varied by location.

Despite these inconsistencies and differences locally, there is nevertheless an ongoing tendency towards increased enforcement and demand for conformity to rules, directed from the core of power - the Emir and his aides within the extremely conservative currents of the Taliban movement.

1. Inledning

Enligt talibanrörelsens världsbild är statens roll att implementera sharia och att vägleda medborgarna att följa guds lag, leva ett moraliskt liv och undvika synd. Individens plikter gentemot gud och samhället ses som det primära, och staten ska se till att sharia efterlevs, även då individer motsätter sig detta. Utifrån denna världsbild har statens roll som beskyddare av individuella rättigheter således ingen relevans.¹

Talibanrörelsen ser det som en plikt hos en islamisk stat att övervaka allmänhetens moral. Under förra talibanstyret 1996–2001 syftade kontroll av utseende och beteende inte enbart till att säkra efterlevnad av talibanrörelsens idé om hur en god

¹ ISAS Working Papers, Remaking of Afghanistan: How the Taliban are Changing Afghanistan's Laws and Legal Institutions, 2022-07-26, [url](#)

muslim ska uppträda i offentligheten. Sedlighetsministeriet² blev också ett verktyg för statens kontroll över befolkningen. Stränga bestraffningar och våldsamt agerande mot regelbrott ingöt fruktan och medförde, åtminstone utåt sett, efterlevnad av regler, vilket synliggjorde statens makt.³

Denna rapport syftar till att redogöra för hur dagens talibanstyre hanterar frågor om hur en god muslim ska uppträda i offentligheten, och hur detta påverkar människors personliga frihet. Talibanregimen har, sedan makten intogs i augusti 2021, infört en rad restriktioner som rör människors utseenden och beteenden i det offentliga rummet.⁴ Många av dessa restriktioner hade sina föregångare under det förra talibanstyret, och de synes ofta riktade mot kvinnor och män i urbana områden eftersom städer generellt sett ses som mer ”moraliskt korrupta” och påverkade av västliga influenser.⁵ Det finns en ambition hos det högsta ledarskapet i Kandahar att upprätta ett ”genuint” islamiskt emirat, bland annat genom att ”rena” det afghanska samhället och utadera västliga influenser i landet.⁶

Rapporten tar upp restriktioner gällande klädsel, skägg, frisyr och tatueringar. Den tar också upp regler kring beteenden i det offentliga rummet, såsom kvinnors rörelsefrihet, deltagande i kollektiv bön och besök i moskén samt musikutövande/lyssnande och alkoholkonsumtion.

Även frågan om tillämpning av befintliga restriktioner i olika områden berörs i rapporten samt eventuella påföljder/bestrafningar för personer som inte visar efterlevnad.

Det är framförallt sedlighetsministeriet och dess provinsiella avdelningar som kunnat olik bestämmelser och riktlinjer som reglerar människors privatliv, och ska se till att olika religiösa bestämmelser följs,⁷ varför ett kapitel också inledningsvis ägnas åt ministeriets övergripande roll i frågor om hur en god muslim ska uppträda.

1.1 Källor och informationsläge

Rapporten bygger på information från öppna källor, liksom från personkällor som lever och verkar i Afghanistan eller i utlandet, men som har god kännedom om läget i landet genom sina nätverk där.

² *Ministry of Dawat wa Ershad Amr bil-Maruf wa Nahi al-Munkar* som på svenska betyder ungefär: 'Ministeriet för främjande av dygd och förebyggande av osedlighet'. På engelska: *Ministry for the Propagation of Virtue and Prevention of Vice*, ofta förkortat 'Vice & Virtue' eller 'MPVPV'.

³ AAN, Policing Public Morality: Debates on promoting virtue and preventing vice in the Taleban's second Emirate, 2022-06-15, [url](#)

⁴ ACAPS, Afghanistan: Taliban directives and decrees affecting humanitarian actors, 2023-04-24, [url](#)

⁵ ACAPS, Afghanistan: Taliban directives and decrees affecting humanitarian actors, 2023-04-24, [url](#), s. 3; AAN, Policing Public Morality: Debates on promoting virtue and preventing vice in the Taleban's second Emirate, 2022-06-15, [url](#)

⁶ ACAPS, Afghanistan: Taliban directives and decrees affecting humanitarian actors, 2023-04-24, [url](#), s. 11; Just Security (Timor Sharan), Time for the United States to Rethink its Strategy for Afghanistan, 2023-04-20, [url](#)

⁷ UN Human Rights Council, Situation of Human Rights in Afghanistan, Annual report of OHCHR, A/HRC/54/21, 2023-09-11, [url](#), s. 9; UN Human Rights Council, Situation of Human Rights in Afghanistan, Annual report of OHCHR, A/HRC/54/21, 2023-09-11, [url](#), s. 9

Rapporten är inte en uttömmande redogörelse över samtliga restriktioner kopplade till utseende och beteende, eller hur gemene man påverkas av dessa. Situationen är föränderlig och informationsläget är svårt, i synnerhet vad gäller lokala förhållanden ute i provinser och distrikt. Det finns också fortsatt en hel del oklarheter om vilka bestämmelser som gäller, liksom hur de tillämpas. Vissa bestämmelser/riktlinjer är lokala och de kan också vara muntliga, vilket försvårar en översikt.

Det saknas fortfarande ett konstitutionellt ramverk för talibanstyret, och det råder alltså oklarheter kring vilka av republikens lagar som fortfarande tillämpas trots att de, enligt talibanstyrets egna uppgifter, upphävts. Selektiv tillämpning av vissa av dessa lagar sker dock, även i domstol.⁸ Den högste ledaren, emir Hibatullah Akhundzada i Kandahar, utfärdar dekret⁹, och även om det idag finns en formaliserad process för detta,¹⁰ publiceras inte alla bestämmelser offentligt, varför det kan ta tid innan kännedom om dem sprids. Dekret kan också vara vaga och svåra att implementera.¹¹

Det finns också andra typer av bestämmelser och riktlinjer, vars legala status är otydlig, liksom hierarkin dem emellan. Ofta är det också oklart vilka delar av de facto-myndigheterna som bär ansvar för implementeringen.¹²

På grund av de oklarheter som råder kring vilka normgivande dokument (och muntliga uttalanden) som existerar och är gällande under talibanstyret vid sidan om dekreten, är det inte möjligt att tydligt definiera talibanstyrets olika typer av bestämmelser och riktlinjer. I öppna källor förekommer en mängd olika termer med ofta oklar rättslig status inom talibanstyret, såsom påbud, direktiv, order, instruktion, policy, vägledning osv.

För att undvika begreppsförvirring kommer Migrationsanalys i huvudsak använda sig av termerna: *bestämmelser* (bindande/tvingande regler) respektive *riktlinjer* (icke bindande rekommendationer). I realiteten är dock situationen mer komplex och flytande än vad denna uppdelning indikerar. Talibanstyret har exempelvis utfärdat vad de själva säger är icke bindande rekommendationer, som dock innehåller påföljder om de inte följs. Talibanregimen har också ingripit mot/bestraftat personer som inte följt rekommendationer.

Termen *restriktion* används i rapporten i bred mening och omfattar både dekret och andra bestämmelser eller riktlinjer som begränsar individens personliga frihet.

⁸ Internationell organisation i Kabul, digitalt möte 2024-01-16

⁹ Dekret anses rättsligt bindande och måste utfärdas/godkännas av emiren. Se t ex: AAN, From Land-grabbing to Haircuts: The decrees and edicts of the Taleban supreme leader, 2023-07-15, [url](#); CTC Sentinel (Rahimi & Watkins), Taliban Rule at 2.5 Years, januari 2024, [url](#)

¹⁰ CTC Sentinel (Rahimi & Watkins), Taliban Rule at 2.5 Years, januari 2024, [url](#)

¹¹ Internationell organisation i Kabul, digitalt möte 2024-01-16

¹² Internationell organisation i Kabul, digitalt möte 2024-01-16

2. Sedlighetsministeriet

Kort efter att talibanrörelsen tagit makten i augusti 2021 avskaffades republikens kvinnoministerium. På ministeriets domäner återupprättades¹³ istället ”sedlighetsministeriet”¹⁴ (även kallat ”moralministeriet”), som under talibanernas förra emirat varit ökänt för sina oförsonliga sociala restriktioner samt hårda bestraffningar vid regelbrott.¹⁵

Enligt intervjuer, genomförda av *Afghanistan Analysts Network*, med olika talibanmedlemmar finns det idag olika åsikter inom rörelsen om hur sedlighetsministeriet ska agera för att ”främja dygd och förebygga osedlighet” i samhället. Det finns generellt en samsyn i att staten ska fungera som väktare av den allmänna moralen, men också en kritik mot det våldsamma agerande som kännetecknade sedlighetsministeriet under det förra talibanstyret. Somliga talibanföreträdare menar att ”mindre förseelser” är individens eget ansvar medan andra menar att staten ska slå ner hårt mot överträdelser. Bland de som förespråkat en mer hårdför linje har det dock ofta uttryckts en preferens för att responsen mot överträdelser ska vara gradvis, och bli strängare efterhand, om överträdelserna fortgår.¹⁶

Inom nuvarande talibanstyre har sedlighetsministeriet, lett av ministern Sheikh Mohammad Khalid Hanafi, utvecklats till en inflytelserik institution,¹⁷ som direktrapporterar till emiren i Kandahar i viktiga frågor.¹⁸ Det har dock länge saknats dekret¹⁹ och andra formella bestämmelser som tydligt klargör sedlighetsministeriets mandat. Enligt ministeriets hemsida inkluderar uppdraget tillsyn och genomförande av emirens bestämmelser samt ansvar för att ta emot klagomål mot personal inom de facto-styret.²⁰

¹³ Sedlighetsministeriet var dock inget nytt påfund under det första talibanstyret, utan hade haft sin föregångare redan under monarkin på 1920-talet. Ministeriets roll och betydelse expanderade dock under talibanstyret.: AAN, Policing Public Morality: Debates on promoting virtue and preventing vice in the Taliban's second Emirate, 2022-06-15, [url](#)

¹⁴ *Ministry of Dawat wa Ershad Amr bil-Maruf wa Nahi al-Munkar* som på svenska betyder ungefär: 'Ministeriet för främjande av dygd och förebyggande av osedlighet'. På engelska: *Ministry for the Propagation of Virtue and Prevention of Vice*, ofta förkortat 'Vice & Virtue' eller 'MPVPV'.

¹⁵ AAN, Policing Public Morality: Debates on promoting virtue and preventing vice in the Taliban's second Emirate, 2022-06-15, [url](#); HRW, For Afghan Women, the Frightening Return of 'Vice and Virtue', 2021-09-29, [url](#)

¹⁶ AAN, Policing Public Morality: Debates on promoting virtue and preventing vice in the Taliban's second Emirate, 2022-06-15, [url](#)

¹⁷ AAN, Policing Public Morality: Debates on promoting virtue and preventing vice in the Taliban's second Emirate, 2022-06-15, [url](#)

¹⁸ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17; UNAMA, Human rights situation in Afghanistan October – December 2023, 2024-01-22, [url](#), s. 6

¹⁹ I januari 2024 rapporterade dock FN-missionen UNAMA att det ligger ett lagförslag hos emiren som, om det antas, kommer att definiera ministeriets mandat att frihetsberöva personer samt deras befogenheter att utöva tillsyn och hantera klagomål. Vidare antogs den 8 november 2023 en ny bestämmelse om sedlighetsministeriets roll avseende inkomna klagomål på personal inom de facto-styret.: UNAMA, Human rights situation in Afghanistan October – December 2023, 2024-01-22, [url](#), s. 6

²⁰ UNAMA, The treatment of detainees in Afghanistan, september 2023, [url](#), s. 49–50

Det är framförallt²¹ sedlighetsministeriet som kungör och följer upp bestämmelser och riktlinjer som reglerar människors privata liv.²² Ministeriet är ”väktare” av den allmänna moralen i samhället och ska se till att människor lever i enlighet med islam och uppträder som goda muslimer.²³

Viktiga bestämmelser och riktlinjer från de facto-myndigheterna är skriftliga, men en del av dem kommuniceras endast muntligt.²⁴ Vissa har kommunicerats till allmänheten via media eller X (tidigare Twitter). Processen kring hur bestämmelser och riktlinjer tas fram hos sedlighetsministeriet är oklar, och i vissa fall utfärdas de av ministeriets provinsiella avdelningar på, vad som verkar vara, deras eget initiativ.²⁵

Enligt en internationell analytiker i Kabul är det värt att fästa särskild uppmärksamhet vid nya bestämmelser och riktlinjer som utfärdas i Kandahar då talibanstyret ofta synes pröva implementering där innan de eventuellt vidgas till att gälla även på andra platser.²⁶

Sedlighetsministeriet har ofta betonat att deras bestämmelser och riktlinjer endast utgör ”rekommendationer”.²⁷ Detta motsägs dock av att vissa av dem också innehåller disciplinära åtgärder om de inte efterlevs.²⁸ Olika observatörer menar ändå att ministeriets huvudsakliga roll hittills under talibanstyret har varit just rådgivande/vägledande och inte tvingande. Dock rapporterades det relativt tidigt om en samverkan mellan sedlighetsministeriet och underrättelsetjänsten GDI (*General Directorate of Intelligence*) vars mandat också omfattar tvingande åtgärder, som till exempel gripanden och frihetsberövanden.²⁹

I januari 2024 rapporterade UNAMA om ett lagförslag hos emiren som bland annat, om det antas, kommer att definiera ministeriets mandat att frihetsberöva personer.³⁰ Detta skulle således formalisera också tvingande åtgärder som en del av ministeriets mandat.³¹

²¹ Viss färsk information pekar dock på att det synes finnas viss konkurrens med institutionen *The High Directorate for the Oversight and Implementation of the Emir's Decrees*, när det gäller implementering av religiösa bestämmelser.: Heinrich Böll Stiftung, Ruling by Decree, 2024-04-05, [url](#), s. 5

²² UN Human Rights Council, Situation of Human Rights in Afghanistan, Annual report of OHCHR, A/HRC/54/21, 2023-09-11, [url](#), s. 9

²³ AAN, "We need to breathe too": Women across Afghanistan navigate the Taliban's hijab ruling, 2022-06-01, [url](#); AAN, Policing Public Morality: Debates on promoting virtue and preventing vice in the Taliban's second Emirate, 2022-06-15, [url](#)

²⁴ ACAPS, Afghanistan: Taliban directives and decrees affecting humanitarian actors, 2023-04-24, [url](#), s. 3

²⁵ UNAMA, Human Rights in Afghanistan 15 August to 15 June 2022, juli 2022, [url](#), s. 23

²⁶ Internationell analytiker baserad i Kabul, möte i Storbritannien 2023-05-11

²⁷ New Lines Magazine, In Afghanistan, Vice and Virtue Are Front and Center, 2022-04-25, [url](#); UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2022-12-07, [url](#), s. 8; Internationell analytiker i Kabul, digitalt möte 2022-03-17

²⁸ Detta gäller exempelvis deras bestämmelse/riktlinje om hijab, se till exempel här: AAN, "We need to breathe too": Women across Afghanistan navigate the Taliban's hijab ruling, 2022-06-01, [url](#)

²⁹ Andrew Watkins, senior expert på Afghanistan, USIP, digitalt möte 2023-04-20; Diplomatkälla i Kabul, möte 2022-10-18; Afgansk researcher, baserad i Europa, möte 2023-12-15

³⁰ UNAMA, Human rights situation in Afghanistan October – December 2023, [url](#), s. 6

³¹ Migrationsanalyts kommentar.

Oaktat formellt mandat, genomför sedlighetsministeriets redan tvingande åtgärder i vissa fall, och gripanden, bestraffningar samt andra övergrepp som begåtts av ministeriet, har dokumenterats av FN och andra.³² UNAMA anger i sin senaste kvartalsrapport att sedlighetsministeriets tvingande åtgärder ofta involverar godtyckliga gripanden och frihetsberövanden.³³

Även om bestraffningar och övergrepp förekommer från sedlighetsministeriets sida, har det dock ännu inte skett i massiv omfattning och med samma brutalitet som ministeriet uppvisade under talibanernas förra styre på 90-talet.³⁴

I sin roll som ”moralens väktare” genomför sedlighetsministeriet inspektioner för att kontrollera efterlevnad av olika restriktioner. Detta sker exempelvis på kontor, utbildningsinstitutioner, shoppingcenter, frisersalonger och skräddare. Ministeriet kontrollerar också fordon och upprättar vägspärrar.³⁵

Ministeriet har närvaro i både städer, provinser och distrikt.³⁶ Ministeriets manliga personal bär långa vita rockar som uniform.³⁷ Det finns ett fåtal kvinnliga anställda inom sedlighetsministeriet, främst i städerna.³⁸

Enligt en källa som Migrationsanalys talat med verkar det inte finnas några hazarer anställda hos ministeriet i Kabul eller i andra städer. Källan menar dock att det kan förekomma i hazarprovinser såsom Bamyan.³⁹ En annan källa menar att hazarer återfinns inom ministeriet i vissa provinser, men att linjen är tydlig: det är den sunnitiska hanafiskolan som ska följas i Afghanistan, inte andra muslimska inriktningar.^{40, 41}

³² Rawadari, Afghanistan Human Rights Situation Report 2023, 2024-03-02, [url](#), s. 16; UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2022-12-07, [url](#), s. 8; UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2024-02-28, [url](#), s. 2

³³ UNAMA, Human rights situation in Afghanistan October – December 2023, 2024-01-22, [url](#); s. 3

³⁴ AAN, Policing Public Morality: Debates on promoting virtue and preventing vice in the Taleban's second Emirate, 2022-06-15, [url](#); New Lines Magazine, In Afghanistan, Vice and Virtue Are Front and Center, 2022-04-25, [url](#); Diplomatkälla I Kabul, möte 2022-10-18; Internationell analytiker i Kabul, möte i Storbritannien 2023-11-01

³⁵ UNAMA, Human rights situation in Afghanistan October – December 2023, 2024-01-22, [url](#); s. 2; BBC, Afghanistan: Policing faces, bodies and beards on Kabul streets, 2022-05-22, [url](#); NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17; Internationell NGO B i Afghanistan, digitalt möte 2024-02-14

³⁶ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

³⁷ BBC, Afghanistan: Policing faces, bodies and beards on Kabul streets, 2022-05-22, [url](#); NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

³⁸ Internationell NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17; Internationell organisation i Kabul, digitalt möte 2024-01-16

³⁹ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

⁴⁰ Majoriteten av hazarer är shiamuslimer, men ett litet antal är sunnimuslimer. Det är dock oklart vilken inriktning de hazarer som arbetar för sedlighetsministeriet tillhör.

⁴¹ Internationell organisation i Kabul, digitalt möte 2024-01-16

3. Övergripande om implementering av restriktioner

Människorättssituationen har kontinuerligt försämrats under talibanstyret och gradvis har allt fler restriktioner införts.⁴² Hittills har de ultrakonservativa krafterna inom talibanrörelsen haft det avgörande inflytandet över utvecklingen i landet och makten har allt mer koncentrerats till emiren i Kandahar. Mer pragmatiska krafter inom rörelsen har fått rätta sig i ledet och det finns inget just nu som indikerar att emirens inriktning mot fler restriktioner och stärkt implementering är på väg att ändras.⁴³

UNAMA har noterat ökande aktivitet hos sedlighetsministeriet under talibanstyrets gång, och många av ministeriets riktlinjer innebär inskränkningar av fundamentala mänskliga rättigheter såsom rörelsefrihet, yttrandefrihet och rätten till ett privatliv.⁴⁴

Implementering av olika restriktioner har dock varit inkonsekvent.⁴⁵ Bestämmelser och riktlinjer innehåller ofta vaga formuleringar och deras oklara rättsliga status öppnar upp för olika tolkningar hos enskilda talibanmedlemmar och företrädare för de facto-myndigheterna.⁴⁶ En del lokala talibanföreträdare är mer strikta än andra och graden av implementering har således varierat, liksom huruvida icke-efterlevnad av olika restriktioner medför konsekvenser eller inte.⁴⁷

Agerandet från de facto-myndigheterna är således godtyckligt och varierar på olika platser, bland annat beroende på vem som är ansvarig för ett visst område,⁴⁸ eller i vissa fall beroende på enskilda talibanföreträdares humör för dagen.⁴⁹

Generellt sett har dock sedlighetsministeriet varit mer strikta med att implementera restriktioner på landsbygden än i städer som Kabul.⁵⁰ Detta kan te sig paradoxalt med tanke på talibanrörelsens syn på städerna som mer ”moraliskt korrupta” och västinfluerade.⁵¹ Det är dock enklare att kontrollera mindre samhällen än en storstad som Kabul med runt 5–6 miljoner invånare. Förutsättningarna för efterlevnad

⁴² UN, Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan, Richard Bennett, 2023-09-01, [url](#), s. 3; AAN, ”We need to breathe too”: Women across Afghanistan navigate the Taliban’s hijab ruling, 2022-06-01, [url](#)

⁴³ Migrationsverket, Migrationsanalys, Afghanistan. Styre och rättskipning, 2023-07-06, [url](#), s. 32; CTC Sentinel (Rahimi & Watkins), Taliban Rule at 2.5 Years, januari 2024, [url](#)

⁴⁴ UNAMA, Human Rights in Afghanistan 15 August to 15 June 2022, juli 2022, [url](#), s. 22-23

⁴⁵ UN Human Rights Council, Situation of women and girls in Afghanistan. Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan and the Working Group on discrimination against women and girls, 2023-06-15, [url](#), s. 6

⁴⁶ UNAMA, Human Rights in Afghanistan 15 August to 15 June 2022, juli 2022, [url](#), s. 22–23

⁴⁷ Internationell organisation i Kabul, digitalt möte 2024-01-16; Internationell analytiker i Kabul, möte i Storbritannien 2023-11-01; NGO B i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17; UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2022-12-07, [url](#), s. 8

⁴⁸ NGO B i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

⁴⁹ Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20

⁵⁰ Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20; NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17; Internationell NGO C i Afghanistan, digitalt möte 2023-10-04

⁵¹ Migrationsanalys kommentar.

är dessutom bättre i många konservativa landsbygdsområden där lokala värderingar i många fall inte skiljer sig mycket från talibanrörelsens värderingar.⁵²

I Kabul har de bestämmelser och riktlinjer som finns kring utseenden och beteenden i det offentliga rummet hittills inte konsekvent implementerats.⁵³ Många kvinnor och flickor i huvudstaden har exempelvis under talibanstyret rört sig utan heltäckande *hijab*⁵⁴ och ansiktsmask, samt med markerad makeup. Det var först under början av 2024 som de facto-myndigheterna i Kabul började agera med kraft, genom räder och arresteringar av kvinnor och flickor som inte ansågs följa uppställda krav.⁵⁵

Enligt två källor som Migrationsanalys talat med har sedlighetsministeriets aktivitet och agerande präglats av sådana uppgångar och nedgångar, och med periodvisa insatser där ministeriet under en tid slår ned hårt mot en viss företeelse på vissa platser.⁵⁶

Förhållandena avseende restriktioner på olika platser i landet kan också vara snabbt föränderliga på grund av emirens beslut att frekvent rotera personal inom de facto-styret.⁵⁷ Detta innebär i praktiken att implementering av restriktioner kopplade till klädsel och utseende kan bli mer strikt i ett område om en ny, mer konservativ och strikt talibanföreträdare i maktposition stationeras i området.⁵⁸

Generellt sett synes dock tendensen vara att olika bestämmelser i ökande grad implementeras mer enhetligt i landet och att den lokala variationen minskar.⁵⁹

4. Restriktioner primärt riktade mot kvinnor

Även om våld och diskriminering mot kvinnor var omfattande under den förra republiken, skedde en successiv utveckling för att stärka kvinnors rättigheter. Kvinnor var aktiva inom olika delar av samhället och deltog⁶⁰ i det offentliga livet. Sedan talibanrörelsens maktövertagande har dock kvinnor och flickor utestängts från

⁵² Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20; Migrationsverket, Migrationsanalys, Afghanistan. Säkerhetsläget efter talibanrörelsens maktövertagande, 2022-04-29, [url](#), s. 22

⁵³ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

⁵⁴ Ung. 'barriär' eller 'skilja av' på arabiska. Samlingsnamn för olika typer av slöja från enkel huvudduk till heltäckande burka.

⁵⁵ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17; UNAMA, UNAMA Deeply concerned over detentions of Afghan women and girls, 2024-01-11, [url](#)

⁵⁶ Internationell NGO B i Afghanistan, digitalt möte 2024-02-14; NGO B i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

⁵⁷ Internationell NGO B i Afghanistan, digitalt möte 2024-02-14

⁵⁸ Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20

⁵⁹ CTC Sentinel (Rahimi & Watkins), Taliban Rule at 2.5 Years, januari 2024, [url](#); Afghansk MR-expert, baserad i Storbritannien, möte 2023-05-11

⁶⁰ Exempelvis utgjorde kvinnor cirka en femtedel av de statligt anställda samt drygt en fjärdedel av parlamentsledamöterna.

stora delar av samhället.⁶¹ Deras rättigheter har urholkats och ett stort antal restriktioner begränsar deras rörelsefrihet, tillgång till utbildning, arbete⁶², sjukvård, rättsväsende, klädsel och beteende.⁶³

I slutet av 2023 rapporterades att omkring 80 olika bestämmelser och riktlinjer utfärdats av talibanstyret, varav över 50 utgjordes av restriktioner riktade mot kvinnor och flickor.⁶⁴

En central idé inom talibanrörelsen, med rötter i landets pashtunska stamkultur, är den om könssegregering och att kvinnan har sin roll i hemmet.⁶⁵ Denna idé präglar de beslut som talibanstyret fattar, och för att kvinnor överhuvudtaget ska ha tillgång till arenor i offentligheten fattas beslut om restriktioner för att ändå upprätthålla åtskillnad mellan könen.⁶⁶

I detta kapitel fokuseras på restriktioner som införts för att reglera kvinnors beteende och klädsel/utseende i offentligheten. Heltäckande klädsel och begränsad rörelsefrihet utan manlig eskort utgör exempel på restriktioner som syftar till att begränsa kvinnans exponering för manliga kontakter utanför familjen och hemmet. När de facto-myndigheterna fattat beslut om att helt neka kvinnor tillträde till vissa offentliga platser, såsom skolor, arbetsplatser, sjukvårdskliniker, parker etc., har detta ofta motiverats med att kvinnorna inte efterföljt bestämmelser om *mahram*⁶⁷ och korrekt *hijab*⁶⁸.

⁶¹ UD, Afghanistan – Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer per den 31 mars 2022, [url](#), s. 14

⁶² Det finns idag inget generellt förbud mot kvinnors lönearbete, likt under 90-talet. Dock påverkar alla de restriktioner som riktas mot kvinnor deras möjligheter att arbeta utanför hemmet, och restriktioner finns också avseende arbete inom vissa sektorer, exempelvis arbete för FN, NGO:er eller att driva skönhetssalong. Många kvinnor förlorade också sina statliga arbeten när talibanrörelsen tog över makten, dock tillåts de arbeta inom sjukvård och utbildning på lägre nivå samt inom vissa områden där kvinnliga anställda behövs för att interagera med/hantera kvinnor. Inom vissa områden har kvinnliga anställda dock blivit ombedda att sända en manlig släkting som ersättare istället. Se t ex: AAN, What Do Young Afghan Women Do? A glimpse into everyday life after the bans, 2023-08-17, [url](#); AAN, Gender Persecution in Afghanistan: Could it come under the ICC's Afghanistan investigation?, 2023-05-26, [url](#)

⁶³ UN Human Rights Council, Situation of women and girls in Afghanistan. Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan and the Working Group on discrimination against women and girls, 2023-06-15, [url](#), s. 4; Rawadari, Reversal and Repression: State of Women's Rights and Civic Space in Taliban-Controlled Afghanistan (2021-2023), oktober 2023, [url](#), s. 3

⁶⁴ UN Security Council, Report of the independent assessment pursuant to Security Council resolution 2679 (2023), 2023-11-09, S/2023/856, [url](#), s. 6, not 8

⁶⁵ Idén om könssegregering har historiska rötter inom pashtunkulturen i landet. Pashtunkulturens normsystem *pashtunwali* är en slags hederskodex där heder och skam är centrala begrepp. Män måste skydda sin heder, främst genom kontroll av kvinnors sexualitet. Att observera *purdah* och skilja kvinnan från världen utanför hemmet har länge varit ett sätt att göra detta. Pashtunkulturen har också kommit att påverka seder och bruk i bredare folklager i Afghanistan.: Migrationsverket, Migrationsanalys (f.d. Lifos), Afghanistan: Hedersproblematik och moralbrott, 2018-01-19, [url](#), s. 8-9; Newswise, It is not just Sharia law: The Taliban, Pashtunwali and Afghan Women, 2021-09-15, [url](#)

⁶⁶ Norge, Landinfo, Afghanistan: Situasjonen for afghanske kvinner etter Talibans maktovertakelse, 2022-06-22, [url](#), s. 2

⁶⁷ Manlig eskort i form av en släkting som kvinnan enligt islam är förbjuden att gifta sig med.

⁶⁸ Ung. 'barriär' eller 'skilja av' på arabiska. Samlingsnamn för olika typer av slöja från enkel huvudduk till heltäckande burka.

4.1 Rörelsefrihet

När det gäller kvinnors rörelsefrihet finns det sedan december 2021 en bestämmelse om att kvinnor inte får resa mer än 72 kilometer utan att åtföljas av en manlig eskort, *mahram*. Kravet på mahram fanns även under talibanernas förra styre, men var då mer strikt formulerat och gällde så snart en kvinna skulle röra sig utanför hemmet.⁶⁹

Nuvarande mahram-krav är således generellt sett mer komplicerat att implementera korrekt, eftersom det kan vara svårt att veta vilken distans en kvinna har rest eller avser att resa.⁷⁰ En del representanter för de facto-myndigheterna har också tillämpat mahram-kravet för betydligt kortare distanser än 72 km.⁷¹

Det ska noteras att mahram-kravet, oaktat talibanstyret, är något som redan tidigare har varit en del av den lokala kulturen i konservativa områden.⁷² En rad faktorer, primärt familjens hållning men också geografiska, kulturella och sociala faktorer, har tidigare påverkat om en kvinna haft krav på sig att eskorteras av en mahram utanför hemmet. En son som fyllt 15 år eller kommit in i puberteten anses generellt kunna bära ansvaret som mahram. Det verkar dock inte finnas något absolut krav på vilken ålder som ska vara uppnådd. Under förra talibanstyret sågs mycket yngre söner än så fungera som mahram åt sina tiggande mödrar på gatorna.⁷³

I mars 2022 införde talibanstyret också ett krav på mahram för kvinnor som ska flyga inrikes eller internationellt.⁷⁴ Det finns dock fall då kvinnor hindrats att flyga utrikes, trots att de haft medföljande mahram, men även fall då kvinnor lyckats flyga utan mahram.⁷⁵

Det har också tillkommit vissa lokala bestämmelser där krav på mahram uppställs för kvinnor när de ska besöka vissa offentliga platser. Exempelvis har kvinnlig vårdpersonal i Kandahar i början av 2023 instruerats att inte gå till sitt arbete utan att ha en medföljande mahram,⁷⁶ och i september 2023 annonserade sedlighetsministeriet att kvinnor i Khost och Zabul inte fick besöka lokala marknader eller affärer utan manlig eskort.⁷⁷ Kvinnor har också på vissa platser nekats tillträde till sjukvård på grund av att de saknat mahram, exempelvis i Paktya och Ghazni.⁷⁸

⁶⁹ ACAPS, Afghanistan: Taliban directives and decrees affecting humanitarian actors, 2023-04-24, [url](#), s. 7

⁷⁰ Afghansk researcher, baserad i Europa, möte 2023-12-15

⁷¹ HRW, "A disaster for the Forseeable Future", 2024-02-12, [url](#)

⁷² The Danish Immigration Service, Afghanistan. Taliban's impact on the population, juni 2022, [url](#), s. 25

⁷³ Norge, Landinfo, Afghanistan: Kvinners bevegelsefrihet, 2020-05-29, [url](#), s. 4, 8

⁷⁴ UN Human Rights Council, Situation of women and girls in Afghanistan. Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan and the Working Group on discrimination against women and girls, 2023-06-15, [url](#), s. 5

⁷⁵ Reuters, Taliban stopped 100 women flying to Dubai for university scholarships, UAE Billionaire says, 2023-08-23, [url](#); Internationell organisation B i Kabul, digitalt möte 2024-01-25

⁷⁶ Hasht e Subh, Taliban in Kandahar Order Female Health Workers to Refrain From Going to Work Without Mahram, 2023-01-29, [url](#)

⁷⁷ UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2023-12-01, [url](#), s. 7

⁷⁸ UNAMA, Human rights situation in Afghanistan October – December 2023, [url](#), s. 2; HRW, "A disaster for the Forseeable Future", 2024-02-12, [url](#)

UNAMA rapporterade, under sista kvartalet 2023, om kvinnor som hindrats från att ta sig till arbete eller tillgå service på grund av att de varit ogifta eller saknat mahram. Tre kvinnliga sjukvårdsanställda blev exempelvis gripna i början av oktober 2023 till följd av att de saknade mahram. De släpptes senare efter att deras familjer skriftligen garanterat att detta inte skulle ske igen.⁷⁹

I Kandahar har det skett incidenter där sedlighetsministeriets personal frihetsberövat kvinnor, ibland under flera dagar, på grund av att de använt taxi eller annan transport utan att eskorteras av mahram. Och i Ghazni har rättsväsendet nekat kvinnor tillträde om de inte åtföljts av en mahram, vilket hindrat våldsutsatta kvinnor att få tillgång till rättsväsendet.⁸⁰

En allt hårdare linje avseende mahram-kravet syntes i den hazarddominerade provinsen Bamyán under 2023. I augusti reste sedlighetsministern till provinsen och varnade kvinnor från att besöka marknaden och andra kulturella och historiska platser utan mahram samt korrekt hijab. Därefter satte sedlighetsministeriet upp vägspärrar för att kontrollera efterlevnad, och kvinnor utan mahram fördes tillbaka till sina hem. Senare beordrades också kvinnliga sjukvårdsanställda i Bamyán att ha med en mahram på arbetet, annars skulle de förlora anställningen.⁸¹

Det råder en hög grad av oklarhet kring olika restriktioner och deras tillämpning,⁸² och den praktiska tillämpningen av mahram-kravet varierar på olika platser. I vissa provinser kan till exempel kvinnlig sjukvårdspersonal ta sig runt utan mahram, medan detta är otillåtet på vissa andra platser.⁸³

I Kabul kan kvinnor och flickor röra sig utan mahram, både ensamma och i grupp.⁸⁴ Kvinnor i Kabul reser också i taxi utan mahram.⁸⁵ Detta är i linje med att kravet på mahram endast gäller för resor som överstiger 72 km.⁸⁶ Samtidigt står det klart att mahram-kravet på vissa andra platser tillämpas även vid kortare resor inom en stad. I Helmands provinshuvudstad Lashkar Gah kontrollerar exempelvis sedlighetsministeriet regelbundet kvinnor som är ute och handlar. De kvinnor som saknar mahram blir föremål för förnedring och illabehandling.⁸⁷

Enligt en afghansk kvinnlig NGO-anställd som Migrationsanalys talat med är mahram-kravet generellt sett mer strikt utanför städerna. I vägspärrar utanför städerna ställs många frågor om vilka passagerarna är och vart de är på väg. Kontrollfrågor ställs till både kvinnan och hennes mahram separat för att se om de är samstämmiga om sitt släktskap. De som bemannar vägspärren tittar också på kvinnans hijab

⁷⁹ UNAMA, Human rights situation in Afghanistan October – December 2023, [url](#), s. 2

⁸⁰ Rawadari, Afghanistan Human Rights Situation Report 2023, mars 2024, [url](#), s. 27

⁸¹ Rawadari, Afghanistan Human Rights Situation Report 2023, mars 2024, [url](#), s. 25–26

⁸² UN Human Rights Council, Situation of human rights in Afghanistan. Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights on Afghanistan, 2024-02-22, [url](#), s. 6

⁸³ HRW, "A disaster for the foreseeable future", 2024-02-12, [url](#)

⁸⁴ Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20; Internationell NGO C i Afghanistan, e-post 2024-03-21; NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

⁸⁵ Internationell NGO C i Afghanistan, digitalt möte 2023-10-04; NGO B i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

⁸⁶ Migrationsanalys kommentar.

⁸⁷ Rawadari, Afghanistan Human Rights Situation Report 2023, mars 2024, [url](#), s. 26

och om den inte anses lämplig, exempelvis genom att den är färgglad eller inte täcker håret tillräckligt, kan det resultera i mer omfattande förhör.⁸⁸

Enligt källor som Migrationsanalys konsulterat kan det vara mycket svårt för kvinnor att på egen hand få tillträde till olika myndighetskontor.⁸⁹ Som regel ska en kvinna ha medföljande mahram vid till exempel ansökan om tazkira eller passhandling.⁹⁰ Det är dock, enligt en vidtalad källa, inte helt uteslutet att en kvinna i undantagsfall skulle kunna få tillträde till exempelvis ett passkontor, om hon är änka och saknar nätverk.⁹¹

Utöver mahram-kravet ska också noteras att kvinnor i Afghanistan, oaktat mahram, helt saknar tillträde till vissa offentliga platser, exempelvis parker, gym och badhus.⁹²

4.2 Klädsel och utseende

Under talibanernas förra styre 1996–2001 var det endast heltäckande burka (*chadari*) som accepterades som klädsel för kvinnor i det offentliga rummet.⁹³

Efter den förra talibanregimens fall har kvinnors klädsel varierat, alltifrån stora heltäckande plagg som burka, till jeans med lång skjorta samt mer färgglada, lite mer figurnära plagg och mindre sjalar. Det har dock varit extremt ovanligt att en afghansk kvinna syns till i offentligheten utan att täcka sitt hår med någon form av sjal.⁹⁴ Ytterst har det varit upp till familjen att besluta om hur mycket en kvinna måste täcka sig i offentligheten, men faktorer som exempelvis geografi och lokal tradition/kultur har också spelat in.⁹⁵

I början av talibanstyret gavs olika budskap om huruvida de facto-myndigheterna hade för avsikt att kontrollera och övervaka kvinnors klädsel och utseende. I maj 2022 annonserade dock sedlighetsministeriet i en ceremoni en ny bestämmelse gällande slöja, *hijab*⁹⁶. I dokumentet framhålls *hijab* som ett privilegium som hjälper kvinnor att undgå synd och orsaka ”socialt kaos” (*fitna*)^{97, 98}.

⁸⁸ Internationell NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

⁸⁹ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17; Internationell organisation i Kabul, digitalt möte 2024-01-16; Internationell NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

⁹⁰ Internationell NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17; NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

⁹¹ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

⁹² USIP, Tracking the Taliban's (Mis) Treatment of Women, odaterad, [url](#)

⁹³ AAN, "We need to breathe too": Women across Afghanistan navigate the Taleban's hijab ruling, 2022-06-01, [url](#)

⁹⁴ AAN, "We need to breathe too": Women across Afghanistan navigate the Taleban's hijab ruling, 2022-06-01, [url](#)

⁹⁵ Norge, Landinfo, Afghanistan: Situasjonen for afghanske kvinner etter Talibans maktovertakelse, 2022-06-22, [url](#), s. 4; NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

⁹⁶ Ung. 'barriär' eller 'skilja av' på arabiska. Samlingsnamn för olika typer av slöja från enkel huvudduk till heltäckande burka.

⁹⁷ 'Prövning' på arabiska. Avser inom islam uppror och konflikt p.g.a. villolära, främst med referens till den första stora konflikten inom det muslimska samfundet på 600-talet, se mer [här](#)

⁹⁸ AAN, "We need to breathe too": Women across Afghanistan navigate the Taleban's hijab ruling, 2022-06-01, [url](#)

Det har varit oklart vilken rättslig status bestämmelsen har, och enskilda företrädare⁹⁹ för talibanregimen har framhållit att dokumentet endast innehåller rekommendationer för hur hijab bör observeras. I dokumentet står dock uttryckligen att det är obligatoriskt för kvinnor och tonårsflickor att bära ”sharia-hijab” (korrekt hijab). Därefter förklaras vilken typ av hijab som anses korrekt enligt talibanrörelsens tolkning av sharia. Burka framhålls som det bästa valet och därefter ”traditionell svart klädsel med hijab”, vilket har tolkats som *abaya*¹⁰⁰ med *niqab*¹⁰¹. Vidare har talibanstyret i bestämmelsen angivit att bästa sättet för en kvinna att observera hijab är att stanna i hemmet.¹⁰²

Även om enskilda talibanföreträdare menat att bestämmelsen om hijab endast är en rekommendation, innehåller den disciplinära åtgärder. Manliga familjemedlemmar anges som ansvariga om inte kvinnan visar efterlevnad, något som riskerar medföra ökad familjekontroll av kvinnan.¹⁰³

De disciplinära åtgärder som återfinns i bestämmelsen om hijab eskalerar vid upprepade förseelser. Först ska en varning ges. Därefter kallas kvinnans manliga förmyndare in till relevanta myndigheter. Om det sker igen blir den manliga förmyndaren frihetsberövad i tre dagar, och vid en fjärde förseelse ska fallet föras till domstol för bestraffning.¹⁰⁴ Dock ska det noteras att de facto-myndigheterna i praktiken inte följt denna ordning, utan också bestraffat eller gripit kvinnorna direkt.¹⁰⁵

Efter att den nya bestämmelsen om hijab annonserades har de facto-myndigheterna på vissa platser varit ute och instruerat kvinnor om hur de ska observera korrekt hijab, exempelvis genom skriftliga notiser som satts upp på offentliga platser och muntligen genom högtalare på sedlighetsministeriets bilar.¹⁰⁶ Kontroll av hijab har också skett i vissa vägspärrar¹⁰⁷ och genom sedlighetsministeriets inspektioner på vissa offentliga platser.¹⁰⁸ Ibland har kvinnor blivit trakasserade eller slagna vid vägspärrar på grund av att de inte ansetts observera korrekt hijab.¹⁰⁹

Under 2023 rapporterades det om två unga kvinnor i Bamyán som blev piskade offentligt för att de inte burit korrekt hijab. En annan incident i Bamyán som rapporterades under 2023 var när två unga kvinnor i provinsen blev utsatta för våld och

⁹⁹ Däribland inrikesminister Sirajuddin Haqqani.

¹⁰⁰ Traditionell abaya är ett långt, svart och löst sittande ytterplagg som täcker allt utom ansikte, händer och fötter.

¹⁰¹ Slöja som täcker ansiktet, men inte ögonen, och som kan bäras tillsammans med abaya.

¹⁰² AAN, "We need to breathe too": Women across Afghanistan navigate the Taleban's hijab ruling, 2022-06-01, [url](#)

¹⁰³ Amnesty International, Death in slowmotion, 2022-07-27, [url](#), s. 37

¹⁰⁴ AAN, "We need to breathe too": Women across Afghanistan navigate the Taleban's hijab ruling, 2022-06-01, [url](#)

¹⁰⁵ Rawadari, Afghanistan Human Rights Situation Report 2023, mars 2024, [url](#), s. 26; UNAMA, Human rights situation in Afghanistan October – December 2023, 2024-01-22, [url](#), s. 3

¹⁰⁶ AAN, "We need to breathe too": Women across Afghanistan navigate the Taleban's hijab ruling, 2022-06-01, [url](#)

¹⁰⁷ Internationell NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

¹⁰⁸ UNAMA, Human rights situation in Afghanistan October – December 2023, [url](#), s. 2; Afghan Witness, Two years of Taliban rule: documenting human rights abuses using open source, 2023-08-15, [url](#), s. 16

¹⁰⁹ UN Human Rights Council, Situation of Human Rights in Afghanistan, Annual report of OHCHR, A/HRC/54/21, 2023-09-11, [url](#), s. 8

illabehandling för att de hade vita skor på sig, samma färg som talibanrörelsens flagga.¹¹⁰

På grund av svårigheterna att implementera den uppsjö av restriktioner som finns, har de facto-myndigheterna i vissa fall lagt över ansvar på privata aktörer, såsom affärsinnehavare, gymägare eller parkförvaltningar, för att se till att kvinnor efterlever bestämmelserna.¹¹¹ Exempelvis har taxichaufförer på vissa platser beordrats att inte tillåta kvinnliga passagerare utan korrekt hijab, och de har varnats att de riskerar att gripas om de inte följer detta.¹¹² En kvinnlig afghansk NGO-arbetare som Migrationsanalys har konsulterat har uppgett att hennes hijab kontrolleras vid vägspärrar utanför städerna, och om de som bemannar vägspärren anser att den inte är korrekt, exempelvis för att den är färgglad, blir förhöret vid vägspärren mer omfattande och chauffören kan få problem.¹¹³

Även om utvecklingen under de senaste åren gått mot ökad centralisering av makten till emiren i Kandahar,¹¹⁴ liksom stärkt implementering av olika restriktioner,¹¹⁵ har det under talibanstyret fortsatt funnits viss lokal variation avseende kvinnors klädsel.¹¹⁶

I vissa konservativa provinser, som exempelvis Kandahar, eller konservativa städer som Jalalabad (Nangarhar), var kvinnor redan innan talibanernas maktövertagande generellt heltäckta och visade inte ansiktet.¹¹⁷ I en stad som Kabul har dock situationen varit annorlunda, och kvinnor som inte täcker ansiktet har relativt ofta syns till i huvudstaden under talibanstyret.¹¹⁸ Vissa förändringar har dock observerats över tid, enligt en afghansk analytiker som Migrationsanalys talat med. Under 2023 menade analytikern att fler kvinnor i Kabul återvände till den klädsel de haft under den förra republiken, utan ansiktsmask¹¹⁹ och med fler färggranna slöjor än under 2022 då fler kvinnor klädde sig helt i svart och med ansiktsmask.¹²⁰

Under slutet av 2023, och under januari 2024 har dock de facto-myndigheterna slagit till mot kvinnor som inte anses observera korrekt hijab i Kabul samt en rad andra provinser. Detta är första gången som regimen har implementerat sin klädkod på ett så omfattande och hårdfört sätt, och många kvinnor varnades eller blev

¹¹⁰ Rawadari, Afghanistan Human Rights Situation Report 2023, mars 2024, [url](#), s. 26; Hasht-e Subh, Taliban Detain Two Girls in Baghlan Province Over Alleged Violation of Specified Dress Code, Including White Boots and Socks, 2024-01-16, [url](#)

¹¹¹ Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20

¹¹² Rawadari, Afghanistan Human Rights Situation Report 2023, 2024-03-02, [url](#), s. 26

¹¹³ Internationell NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

¹¹⁴ Internationell NGO C i Afghanistan, digitalt möte 2023-10-04; Internationell analytiker baserad i Kabul, möte i Storbritannien, 2023-05-11

¹¹⁵ Rawadari, Afghanistan Human Rights Situation Report 2023, 2024-03-02, [url](#), s. 4

¹¹⁶ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17; Internationell NGO B i Afghanistan, digitalt möte 2024-02-14

¹¹⁷ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17; Internationell NGO B i Afghanistan, digitalt möte 2024-02-14

¹¹⁸ Internationell NGO B i Afghanistan, digitalt möte 2024-02-14; Internationell NGO C i Afghanistan, digitalt möte 2023-10-04

¹¹⁹ Sedan covid-19-pandemin har det blivit vanligt att kvinnor har fortsatt att använda sig av svart ansiktsmask i syfte att täcka ansiktet.

¹²⁰ Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20

gripna av sedlighetsministeriet eller de facto-polis.¹²¹ Enligt en internationell organisation i landet rapporterades det om hundratals gripanden och kvinnor som kvarhölls under några timmar eller i vissa fall över en veckas tid.¹²²

Enligt FN:s särskilde rapportör skedde tillslagen initialt i hazardomnerade västra Kabul och skiftade sedan till andra delar av huvudstaden, primärt till tadjikdominerade stadsdelar. Även kvinnor i Bamyān, Daikundi, Baghlan, Balkh, Kunduz, Ghazni (Jaghori-distriktet)¹²³ och Samangan drabbades.¹²⁴ Enligt FN:s särskilde rapportör blev hazarkvinnor oproportionerligt utsatta på grund av att tillslagen skedde i flera hazarområden.¹²⁵

Enligt en källa i Kabul skedde de omfattande ingripandena mot kvinnor i Kabul under januari månad, och har därefter upphört. I de hazardomnerade delarna av västra Kabul där räderna initierades har kvinnor/flickor generellt sett tidigare klätt sig mindre traditionellt och mindre förenligt med talibanregimens klädkod.¹²⁶ Shialedare i landet har kritiserat räderna och kopplat ihop de facto-styrets agerande i de aktuella provinserna med det faktum att shiamuslimska kvinnor i de drabbade områdena klär sig mer modernt.¹²⁷

En källa i Kabul har noterat en förändring i kvinnors klädsel efter räderna. Nu undviks färgglada eller figurnära kläder och kvinnor bär också svarta ansiktsmasker igen. Kvinnor rör sig dock fortsatt i staden utan mahram, och det finns inte heller krav på mahram när en kvinna/flicka rör sig i huvudstaden. Källan menar vidare att det är svårt att sja om utvecklingen framåt men bedömer, utifrån den ökande trenden av restriktioner under de senaste två och ett halvt åren, att ytterligare restriktioner liksom nya räder och arresteringar är troliga.¹²⁸

När det gäller kvinnors utseende i övrigt har talibanregimen infört ett generellt förbud mot skönhetsalonger. Bestämmelsen infördes först lokalt i Kandahar i december 2022, men utvidgades i juni 2023 till att gälla i hela landet.¹²⁹ Förbudet påverkade 60 000 anställda inom cirka 12 000 verksamheter runt om i landet, och inom några veckors tid hade de flesta skönhetsalonger i landet stängt ner.¹³⁰

¹²¹ UN Human Rights Council, Situation of human rights in Afghanistan. Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights on Afghanistan, 2024-02-22, [url](#), s. 4; UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2024-02-28, [url](#), s. 7

¹²² Internationell organisation i Kabul, digitalt möte 2024-01-18

¹²³ Enligt en internationell organisation var det hazarddistriktet Jaghori som drabbades i Ghazni.: Internationell organisation i Kabul, digitalt möte 2024-01-18

¹²⁴ UN Human Rights Council, Situation of human rights in Afghanistan. Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights on Afghanistan, 2024-02-22, [url](#), s. 4; UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2024-02-28, [url](#), s. 7

¹²⁵ UN Human Rights Council, Situation of human rights in Afghanistan. Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights on Afghanistan, 2024-02-22, [url](#), s. 4

¹²⁶ Internationell NGO C i Afghanistan, e-post 2024-03-21

¹²⁷ Internationell organisation i Kabul, digitalt möte 2024-01-16

¹²⁸ Internationell NGO C i Afghanistan, e-post 2024-03-21

¹²⁹ UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2023-02-27, [url](#), s. 9-10; UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2023-09-18, [url](#), s. 3

¹³⁰ UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2023-09-18, [url](#), s.3

En talesperson för sedlighetsministeriet motiverade förbudet med att salongernas verksamhet innebär en ekonomisk press för män som ska gifta sig, eftersom mannens familj förväntas stå för alla kostnader i samband med bröllopet och därmed även olika behandlingar för den blivande bruden. Som orsaker angavs också att det är förbjudet enligt islam att ändra exempelvis formen på sina ögonbryn samt att mycket makeup innebär att kvinnor inte kan genomföra den rituella tvagningen på rätt sätt inför bönen.¹³¹

Förbudet mot skönhetsalonger är exempel på en bestämmelse där implementeringen har varit mer enhetlig, än exempelvis bestämmelserna kring hijab och mahram, och även i Kabul har en nedstängning av samtliga salonger skett, enligt en afghansk analytiker.¹³²

5. Mäns klädsel och utseende

Under det första talibanstyret 1996–2001 infördes en klädkod för män i form av den traditionella dressen *shalwar kameez* (*perahan tunban*)¹³³ som består av en löst sittande knälång tunika över säckiga byxor. Män var också tvungna att låta sina skägg växa.¹³⁴

Tidigt efter talibanrörelsens maktövertagande 2021 rapporterades det om enstaka övergrepp mot personer i ”västlig” klädsel, såsom kostym och jeans.¹³⁵

Nuvarande talibanregim har dock inte infört någon generell klädkod för män som under det förra talibanstyret.¹³⁶ Dock har klädkod införts för statsanställda tjänstemän sedan februari 2022. Sedlighetsministeriet utfärdade då en bestämmelse om att mäns utseende måste vara i enlighet med profetens (vilket i princip innebär att klä sig i *shalwar kameez* och traditionell huvudbonad samt att låta skägget växa).¹³⁷ Efter att sedlighetsministeriet utfärdat bestämmelsen, inspekterade ministeriet statsanställd personal när de kom till sina arbetsplatser på olika myndighetskontor. Anställda som inte uppfyllde reglerna nekades tillträde och meddelades att överträdelser kommer innebära grund för avsked.¹³⁸

¹³¹ CBS News, Taliban orders Afghanistan's beauty salons to close in latest crackdown on women's rights, 2023-07-07, [url](#)

¹³² Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20

¹³³ The Washington Post, Complete Guide to Afghan Clothing: A Journey Through Tradition and Style, 2023-10-18, [url](#)

¹³⁴ HRW, "Schools are Failing Boys Too". The Taliban's Impact on Boys' Education in Afghanistan, 2023-12-06, [url](#), s. 4

¹³⁵ The Telegraph, Taliban 'flog young Afghans for wearing jeans', 2021-08-22, [url](#); Kabul Now, Taliban beat and shoot university lecturer for 'wearing suit' in Kabul 2021-11-04, [url](#); Afghansk researcher, baserad i Europa, möte 2023-12-15

¹³⁶ EUAA, Afghanistan – Country Focus, December 2023, [url](#), s. 101

¹³⁷ ACAPS, Afghanistan: Taliban directives and decrees affecting humanitarian actors, 2023-04-24, [url](#), s. 7; Reuters, Taliban bars government employees without beards from work, 2022-03-28, [url](#); Afghansk researcher, baserad i USA, möte 2023-09-29; NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

¹³⁸ The Independent, Taliban bans male government workers from turning up to the office without beards, 2022-03-29, [url](#)

I april 2022 meddelade utbildningsministeriet också att slipsen, vilken liknats vid en kristen symbol, inte längre får användas av lärare och elever i landets skolor.¹³⁹ Under hösten 2022 var både lärare och elever i Kandahar tvungna att följa talibanrörelsens tolkning av ”sharia-baserad” klädkod,¹⁴⁰ och ett halvår senare, i april 2023, presenterade utbildningsministeriet shalwar kameez som ny skoluniform för pojkar.¹⁴¹

Även om det inte finns någon formell bestämmelse om en generell landsomfattande klädkod för män, har många män övergått till att bära traditionell klädsel under talibanstyret.¹⁴² En källa i Kabul som Migrationsanalys talat med menar att han gör detta för att undgå kritik och verbala trakasserier från de facto-myndigheterna.¹⁴³

Det förekommer dock fortsatt i till exempel Kabul att män/pojkar klär sig i kostym eller jeans,¹⁴⁴ även om sedlighetsministeriet och andra element inom talibanrörelsen ogillar det som man ser som modern/västlig klädsel.¹⁴⁵ En källa i Kabul, som ibland klär sig i kostym när han ska till arbetsmöten, menar dock att han hittills endast blivit respektfullt bemött när han passerat de facto-myndigheternas vägspärrar. De vägspärrar som åsyftas av källan har dock inte varit bemannade av sedlighetsministeriet.¹⁴⁶

Sedlighetsministeriet har vidare utkommit med riktlinjer till barberare att inte korta mäns skägg eller klippa frisyren enligt ”västlig stil”, och även om råden sägs vara icke bindande, rapporteras om män och barberare som blivit illa behandlade och gripna för överträdelser.¹⁴⁷ I Kabul är det dock fortfarande möjligt för män att korta ned sitt skägg hos barberaren, utan att uppleva problem.¹⁴⁸ Det är också vanligt att män/pojkar har moderna/västliga frisyren,¹⁴⁹ och de facto-myndigheterna verkar inte fästa någon större vikt vid detta.¹⁵⁰

Beträffande mäns klädsel och utseende är det framförallt frågan om skägg som bevakats och har lett till ingripanden från de facto-myndigheternas sida. UNAMA har

¹³⁹ Khaama Press, Taliban Ban Wearing Neckties in Schools, 2022-04-15, [url](#); Kabul Now, Wearing necktie is against the Sharia, senior Taliban official declares, 2023-07-26, [url](#)

¹⁴⁰ RFE/RL, Taliban Orders Male Teachers, Students To Sign Pledge To Observe Shari'a Law, 2022-10-13, [url](#)

¹⁴¹ Kabul Now, Taliban prepares "Sharia based" dress code for school students, 2023-04-08, [url](#)

¹⁴² NZZ, Inside The Taliban's Luxury Hotel, 2023-09-26, [url](#); Afghansk researcher, baserad i USA, möte 2023-09-29

¹⁴³ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

¹⁴⁴ Internationell NGO C i Afghanistan, digitalt möte 2023-10-04; NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

¹⁴⁵ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

¹⁴⁶ Internationell NGO C i Afghanistan, digitalt möte 2023-10-04

¹⁴⁷ UN Human Rights Council, Situation of Human Rights in Afghanistan, Annual report of OHCHR, A/HRC/54/21, 2023-09-11, [url](#), s. 9

¹⁴⁸ Internationell NGO C i Afghanistan, e-post 2024-03-21; NZZ, Inside The Taliban's Luxury Hotel, 2023-09-26, [url](#); Internationell NGO B i Afghanistan, digitalt möte 2024-02-14

¹⁴⁹ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

¹⁵⁰ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17; Afghansk researcher, baserad i USA, möte 2023-09-29

kontinuerligt i sina rapporter tagit upp att skägglängd kontrolleras samt rapporterat om incidenter som har med mäns skägg att göra.¹⁵¹

MR-organisationen Rawadari har också rapporterat om incidenter kopplade till skägg, och under 2023 greps exempelvis 18 unga män av de facto-myndigheterna i Daykundi på grund av anklagelser om att de rakat sig. De kvarhölls på ett hotellrum i två dagar och frisläpptes efter att ha betalat böter om motsvarande 34 US-dollar vardera.¹⁵²

6. Tatueringar

Traditionella tatueringar har en lång historia i Afghanistan. De förekommer exempelvis bland äldre kuchi-kvinnor.¹⁵³ Dessa traditionella tatueringar kallas *khaal* (prick) och bekläder ofta ansikte eller händer.¹⁵⁴

Exponering för västlig kultur efter den USA-ledda invasionen av Afghanistan 2001 påverkade klädstil och frisyrier hos unga i städerna, och ökade intresset för (icke traditionella) tatueringar med inspiration från bland annat internationella musiktister, idrottsstjärnor och amerikanska soldater.¹⁵⁵

Enligt tidningen Pajhwok, som intervjuat tatueringare i Kabul under 2021, innan talibanerna kom till makten, ökade intresset för tatueringar bland ungdomar under det senaste decenniet. Det finns därmed idag många ungdomar med moderna tatueringar, även unga kvinnor.¹⁵⁶

En källa som Migrationsanalys talat med anger att det förekommer synliga tatueringar på folk i området i Kabul där han bor.¹⁵⁷ En annan källa har sett folk med synliga tatueringar på ett gym i Kabul.¹⁵⁸ Två andra Kabulbaserade källor menar att tatueringar inte syns som förr i offentligheten och att tatueringar gör bäst i att dölja sina tatueringar med tanke på talibanregimens negativa inställning.¹⁵⁹

¹⁵¹ UNAMA, Human rights situation in Afghanistan October – December 2023, 2024-01-22, [url](#), s. 6; UNAMA, Human rights situation in Afghanistan July – September 2023, 2023-10-23, [url](#), s. 7; UNAMA, Human rights situation in Afghanistan May – June 2023, 2023-07-17, [url](#), s. 6–7; UNAMA, Human Rights in Afghanistan 15 August to 15 June 2022, juli 2022, [url](#), s. 23

¹⁵² Rawadari, Afghanistan Human Rights Situation Report 2023, 2024-03-02, [url](#), s. 19

¹⁵³ Migrationsverket, Migrationsanalys, Tatueringar i Afghanistan, 2017-09-13, [url](#), s. 5

¹⁵⁴ Her culture.org [Fariel Eliza], Khaal, The Tattoo of Afghan Women, 2021-03-31, [url](#); The Peoples' Heart, Traditional Afghan Tattoo, [daterad], [url](#)

¹⁵⁵ Al Arabia News, Skin sin? Tattoos embody 'social revolution' in Afghanistan, 2014-12-21, [url](#)

¹⁵⁶ Pajhwok, Tattoos 'forbidden' in Islam and cause 'diseases', 2021-06-15, [url](#)

¹⁵⁷ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

¹⁵⁸ Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20

¹⁵⁹ Internationell NGO C i Afghanistan, digitalt möte 2023-10-04; NGO B i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

Migrationsanalys har inte funnit någon information om huruvida det fortfarande finns tatueringstudior öppna i Kabul, men vidtalade källor bedömer att talibanregimen bör ha stängt ner dessa mot bakgrund av deras syn på tatueringar,¹⁶⁰ samt med tanke på att alla skönhetsalonger stängts ner.¹⁶¹

Tatueringar är illa ansedda bland många muslimer,¹⁶² och även om det inte finns något explicit uttryckt om tatueringar i Koranen, anser många religiöst lärda muslimer att tatueringar omfattas av islams förbud mot att ”ändra på Guds skapelse”.¹⁶³ Vissa menar också att en tatuering hindrar personen att på ett korrekt sätt genomföra den rituella tvagningen inför bönen.¹⁶⁴

Enligt två källor som Migrationsanalys talat med anser talibanrörelsen att tatueringar inte är tillåtna enligt islam.¹⁶⁵ Tre andra källor menar att tatueringar ses som något syndfullt, men bedömer samtidigt att enbart förekomst av en tatuering i sig inte automatiskt kommer medföra bestraffning.¹⁶⁶

En vidtalad källa i Kabul har sett de facto-myndigheterna skrika åt en person med tatuering, men utan att ha blivit utsatt för något ytterligare.¹⁶⁷ En annan källa i Kabul menar dock att om en person med tatuering gör sig skyldig till annat, enligt talibanregimen, önskat beteende, så kan det förvärra situationen och medföra att personen exempelvis anklagas för att vara en dålig muslim.¹⁶⁸ Tatueringens motiv kan också ha betydelse.¹⁶⁹ Exempelvis skulle en symbol som anses kränka islam kunna innebära en risk om den bärs öppet.¹⁷⁰

7. Religionsutövning

7.1 Deltagande i gemensam bön

Under talibanrörelsens första emirat tvingade sedlighetspolisen män att delta i of-fentlig bön, och de som inte gjorde detta kunde bli misshandlade eller bestraffade med böter eller piskrapp.¹⁷¹

¹⁶⁰ Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20; Internationell NGO C i Afghanistan, digitalt möte 2023-10-04

¹⁶¹ Internationell NGO C i Afghanistan, digitalt möte 2023-10-04

¹⁶² Migrationsverket, Migrationsanalys, Tatueringar i Afghanistan, 2017-09-13, [url](#), s. 5

¹⁶³ Her culture.org [Fariel Eliza], Khaal, The Tattoo of Afghan Women, 2021-03-31, [url](#); Pajhwok, Tattoos 'forbidden' in Islam and cause 'diseases', 2021-06-15, [url](#)

¹⁶⁴ Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20; Her culture.org [Fariel Eliza], Khaal, The Tattoo of Afghan Women, 2021-03-31, [url](#)

¹⁶⁵ Internationell NGO C i Afghanistan, digitalt möte 2023-10-04; Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20

¹⁶⁶ Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20; NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17; Afghansk researcher, baserad i Europa, möte 2023-12-15

¹⁶⁷ NGO B i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

¹⁶⁸ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

¹⁶⁹ Afghansk researcher, baserad i Europa, möte 2023-12-15

¹⁷⁰ Migrationsverket, Migrationsanalys, Tatueringar i Afghanistan, 2017-09-13, [url](#), s. 7–8

¹⁷¹ Kanada. Refugee Board of Canada, Afghanistan: Information on whether the Taliban force people in Afghanistan to practise Islam, or to practise the type of Islam favoured by the Taliban, 1997-12-01, [url](#);

Olika talibanföreträdare som intervjuats av Afghanistan Analysts Network under nuvarande talibanstyre menar dock att folk ska uppmuntras till att be, inte tvingas, eftersom Gud inte tar emot böner som framförs av rädsla och under tvång.¹⁷²

För statligt anställda och universitetsstudenter är det dock idag obligatoriskt att delta i gemensam bön, liksom i särskilda religionsstudier.¹⁷³ Gemensam bön sker ofta i bönerum som finns på arbetsplatser/universitet eller i en intilliggande moské.¹⁷⁴ Statsanställda har också fått genomföra religionsprov i syfte att säkerställa att de har tillräcklig kunskap om islam.¹⁷⁵

För gemene man i Kabul råder dock inget generellt tvång att delta i bön med församlingen, enligt tre afghanska källor som bor i huvudstaden, och som Migrationsanalys talat med. Vissa deltar endast vid fredagsbönen ibland, men har inte fått några problem på grund av detta. I Kabul finns fortfarande en mångfald och generellt inte samma strikta praxis som på landsbygden.¹⁷⁶

I en storstad som Kabul är det ständigt folk i rörelse, och sedlighetsministeriet stoppar generellt inte dessa människor som är på väg, för att tvinga dem till moskén under bönetid.¹⁷⁷ En källa som Migrationsanalys talat med menar dock att personer med affärsverksamhet eller liknande i närheten av en moské kan uppmanas att stänga affären och delta i bönen. Det har även skett att sedlighetsministeriet åkt runt med högtalare på sin bil och uppmanat folk att bege sig till moskén. Källan befann sig själv i ett område när detta hände och vågade då inte göra annat än att uppsöka moskén för att delta i bönen, av rädsla för att regimen kanske skärpt sin praxis och börjat kontrollera närvaro.¹⁷⁸

Från vissa områden på landsbygden har det dock rapporterats om tvång att delta i bön och att närvaro i moskén har kontrollerats genom bland annat närvarolistor.¹⁷⁹ Företrädare för sedlighetsministeriet har på distrikts- och provinsnivå beordrat män att delta i bön i moskén. I vissa fall när detta inte efterlevts har det medfört böter eller misshandel.¹⁸⁰

En afghansk analytiker baserad i Kabul har också under resor till Nangarhar och Badakhshan blivit varse att sedlighetsministeriet satt press på affärsidkare i dessa provinser att delta i bön genom att besöka affärsverksamheter och uppmana folk att

AAN, Policing Public Morality: Debates on promoting virtue and preventing vice in the Taleban's second Emirate, 2022-06-15, [url](#)

¹⁷² AAN, Policing Public Morality: Debates on promoting virtue and preventing vice in the Taleban's second Emirate, 2022-06-15, [url](#)

¹⁷³ Afghansk researcher, baserad i USA, möte 2023-09-29; NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17; Zan Times, Assessing the Impact of the Taliban takeover of Afghanistan's universities (Omid Sharafat), 2024-01-04, [url](#)

¹⁷⁴ Afghansk researcher, baserad i USA, möte 2023-09-29

¹⁷⁵ RFE/RL, Under The Taliban, Public Employees Must Pass Test of Faith, 2022-09-08, [url](#)

¹⁷⁶ Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20; Internationell NGO C i Afghanistan, digitalt möte 2023-10-04; NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

¹⁷⁷ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17; Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20

¹⁷⁸ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

¹⁷⁹ NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17; Internationell NGO C i Afghanistan, digitalt möte 2023-10-04; UNAMA, Human Rights in Afghanistan 15 August to 15 June 2022, juli 2022, [url](#), s. 23

¹⁸⁰ UN Human Rights Council, Situation of Human Rights in Afghanistan, Annual report of OHCHR, A/HRC/54/21, 2023-09-11, [url](#), s. 9

stänga, och bege sig till moskén. En hotellägare som tagit emot gäster under bönetid, vilket uppmärksammades av sedlighetsministeriet, hade en bestraffning att vänta i form av att hotellet måste hållas stängt i minst ett dygn.¹⁸¹

7.2 Religionsutövning för shiamuslimer

Efter att den sunnitiska talibanrörelsen tagit makten i augusti 2021 höll de möten med shiamuslimska hazarledare från olika delar av landet och försäkrade dem om att den nya regimen vill undvika sekteristisk splittring och förse alla medborgare med säkerhet.¹⁸² Regimen tillät efter maktövertagandet shiitiska ceremonier såsom under firandet av högtiden ashura, och stärkte säkerheten¹⁸³ kring shiitiska moskéer efter att ISKP angripit shiamoskéer i Kandahar och Kunduz i oktober 2021.¹⁸⁴

Enligt källor som Migrationsanalys talat med kan shiamuslimer fortfarande besöka och utöva sin religion i sina shiitiska moskéer.¹⁸⁵

Talibanregimen har dock under det senaste året genomfört vissa begränsningar avseende shiitiska högtider.¹⁸⁶ Under 2023 hindrades exempelvis shiamuslimer från att fira den shiitiska högtiden eid al-ghadir.¹⁸⁷ Talibanregimen införde också under året restriktioner för firandet av ashura. I juli 2023 meddelade talibanregimens talesperson Zabihullah Mujahid ett förbud mot stora folksamlingar och processioner under högtiden. Som skäl angavs att de facto-myndigheterna inte kunde garantera säkerheten för de firande shiamuslimerna. I Ghazni stad öppnade de facto-myndigheterna eld mot ashurafirande shiamuslimer som ändå samlats, med ett antal dödade och skadade som följd.¹⁸⁸

Högtiden eid al-fitr i slutet av ramadan, bedöms av olika religiösa auktoriteter ibland infalla på olika dagar för shiamuslimer och sunnimuslimer. När så skedde i Afghanistan 2023 tvingades shiamuslimer på vissa platser att bryta fastan en dag tidigare, vid tidpunkten för det sunnitiska fastebrytandet som deklarerats av talibanstyret.¹⁸⁹ FN rapporterade då att invånare i Daykundi blev tvingade av de facto-myndigheterna att bryta fastan när de stoppades i vägspärrar.¹⁹⁰

¹⁸¹ Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20

¹⁸² EUAA, Afghanistan – Country Focus, December 2023, [url](#), s. 85; Migrationsverket, Migrationsanalys, Afghanistan. Styre och rättskipning, 2023-07-06, [url](#), s. 19

¹⁸³ Sekteristiska angrepp mot shiamoskéer har dock periodvis fortgått under talibanstyret. Se t.ex.: Migrationsverket, Migrationsanalys, Afghanistan: Angrepp mot shiamuslimer sista kvartalet 2023, 2023-12-19, [url](#)

¹⁸⁴ VOA, Despite Mistrust, Afghan Shiites Seek Taliban Protection, 2021-11-16, [url](#)

¹⁸⁵ Afghansk researcher, baserad i USA, möte 2023-09-29; Afghansk researcher, baserad i Europa, möte 2023-12-15

¹⁸⁶ UN, Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan, Richard Bennett, 2023-09-01, [url](#), s. 13

¹⁸⁷ RFE/RL, Afghanistan's Shi'ite Minority Suffers 'Systematic Discrimination' Under Taliban Rule, 2023-07-17, [url](#); Afghansk researcher, baserad i USA, möte 2023-09-29

¹⁸⁸ UN Human Rights Council, Situation of Human Rights in Afghanistan, Annual report of OHCHR, A/HRC/54/21, 2023-09-11, [url](#), s. 9–12

¹⁸⁹ Afghansk MR-expert, baserad i Storbritannien, möte 2023-05-11; UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2023-06-20, [url](#), s. 8

¹⁹⁰ UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2023-06-20, [url](#), s. 8

8. Musik

Under den förra republiken fanns ett rikt musikliv i Afghanistan med konserter och radiomusik, och med både manliga och kvinnliga artister som uppträdde i tv-program som till exempel *Afghan star*.¹⁹¹

Detta upphörde dock när talibanrörelsen tog makten eftersom rörelsen anser musik strida mot islam.¹⁹² Musik definieras dock snävare i den afghanska kontexten än vad som generellt är fallet i väst. Musik ses som något sekulärt, mer instrumentellt än vokalt, och ofta framfört av professionella eller amatörmusiker, medan melodiosa koranrecitationer, kallelser till bön och liknande inte anses utgöra musik även om de låter som sånger.¹⁹³

Kort efter att talibanrörelsen tagit makten i augusti 2021 adresserades frågan om musik av talespersonen Zabihullah Mujahid, som då uttalade att ”musik är förbjudet enligt islam”.¹⁹⁴ Det har dock inte utfärdats något formellt dekret eller liknande om ett generellt musikförbud, men ett inofficiellt förbud tas för givet av alla berörda.¹⁹⁵ Sedlighetsministeriet har också kommunicerat olika riktlinjer gällande musik och uttalat att musik ”främjar synd i samhället” samt ”förstör islams rötter”.¹⁹⁶

I Kabul instruerade sedlighetsministeriet 2022 bröllophallar och hotell att inte spela musik.¹⁹⁷ I ett gemensamt uttalande med justitieministeriet meddelades sedan i juni 2023 förbud mot att spela musik på bröllop. Bröllophallar varnades samtidigt för att stränga åtgärder kommer att vidtas vid överträdelser.¹⁹⁸ Musik får inte heller sändas i radio eller tv, undantaget religiösa sånger.¹⁹⁹

På grund av talibanregimens syn på musik har många musiker lämnat landet eller gått under jorden. Det är inte tillåtet att inneha musikinstrument och personer som påträffats med instrument har gripits och blivit utsatta för fysiskt våld, offentlig ”skamning”, och trakasserier.²⁰⁰

¹⁹¹ UN, Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan, Richard Bennett, 2023-09-01, [url](#), s. 19

¹⁹² UN, Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan, Richard Bennett, 2023-09-01, [url](#), s. 19

¹⁹³ Association for Asian Studies, Music in Afghanistan, 2012, [url](#)

¹⁹⁴ Newsweek, Taliban Leader Says Music Will Be Banned in Public Again in Afghanistan, 2021-08-26, [url](#)

¹⁹⁵ AAN, Hearts Turned Away from Music: Afghan musicians' paths to exile, 2023-04-24, [url](#), s. 3

¹⁹⁶ UN Human Rights Council, Situation of Human Rights in Afghanistan, Annual report of OHCHR, A/HRC/54/21, 2023-09-11, [url](#), s. 9

¹⁹⁷ UN Human Rights Council, Situation of Human Rights in Afghanistan, Annual report of OHCHR, A/HRC/54/21, 2023-09-11, [url](#), s. 9

¹⁹⁸ Hasht e Subh, Taliban Impose Ban on Wedding Music: Afghan Weddings Stripped of Joyful Melodies, 2023-06-12, [url](#)

¹⁹⁹ UN, Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan, Richard Bennett, 2023-09-01, [url](#), s. 19

²⁰⁰ UN, Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan, Richard Bennett, 2023-09-01, [url](#), s. 19; EUAA, Afghanistan – Country Focus, December 2023, [url](#), s. 102

Musiker fortsätter dock att spela bakom stängda dörrar,²⁰¹ och på vissa kaféer/restauranger i Kabul spelas fortfarande musik, trots att det inte anses tillåtet.²⁰² På en sådan restaurang i Kabul berättar personalen för *New York Times* att de håller noga koll på säkerhetskameran och stänger av stereon så snart de ser en taliban närma sig.²⁰³

Vanligen spelas dock inte musik längre på offentliga platser, inte heller i Kabul.²⁰⁴ Källor som Migrationsanalys talat med menar dock att det ibland händer att exempelvis ungdomar hörs spela musik ur sina bilar i Kabul, när inga talibanmedlemmar är i närheten.²⁰⁵

Under 2023 rapporterades det om ökade kontroller och tillslag mot personer som spelar eller lyssnar på musik i Herat. Personal från sedlighetsministeriet brände musikinstrument på bål, och enligt *Radio Azadi* ska man också ha genomfört fordon och privata hem.²⁰⁶

I Faryab frihetsberövades 29 universitetsstudenter i september 2023, anklagade för att ha spelat musik i sin sovsal när de firade en klasskamrats förlovning. En del av studenterna blev örfilade och fick sina huvuden rakade. Samtliga frigavs efter cirka 18 timmar.²⁰⁷

UNAMA rapporterade i januari 2024 att sedlighetsministeriet fortsätter att övervaka musikförbudet,²⁰⁸ dock utan att exemplifiera med enskilda händelser.

I februari 2024 rapporterades vidare om ett tiotal personer i Yengi Qala-distriktet i Takhar som gripits, under en razzia mot ett privat hem, på grund av att de sjungit och spelat musikinstrument.²⁰⁹

9. Alkohol

Att konsumera alkohol var förbjudet för den afghanska befolkningen redan under den förra republiken, och alkoholkonsumtion kunde enligt, den då gällande, brottsbalken bestraffas med fängelse eller böter.²¹⁰ Alkohol var dock länge tillgängligt på

²⁰¹ New Lines Magazine, The Secret Musicians of Afghanistan, 2023-10-09, [url](#)

²⁰² The New York Times, In These Corners of Kabul, Western Influences Live On, 2023-06-29, [url](#); Swiss Institute for Global Affairs, Life under the Taliban, 2023-07-25, [url](#); NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

²⁰³ The New York Times, In These Corners of Kabul, Western Influences Live On, 2023-06-29, [url](#)

²⁰⁴ Internationell NGO C i Afghanistan, digitalt möte 2023-10-04

²⁰⁵ Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20; NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

²⁰⁶ RFE/RL, 'I Feel Suffocated': Taliban Intensifies Clampdown On Music In Afghanistan, 2023-08-17, [url](#)

²⁰⁷ UNAMA, Human rights situation in Afghanistan July – September 2023, 2023-10-23, [url](#), s. 7

²⁰⁸ UNAMA, Human rights situation in Afghanistan October – December 2023, 2024-01-22, [url](#), s. 6

²⁰⁹ Khaama Press, Dance and Music banned: At least 10 detained in Northeastern Afghanistan, 2024-02-06, [url](#); Afghanistan Times, Taliban arrest 10 for singing, playing music, 2024-02-07, [url](#)

²¹⁰ Afghanistan: Penal Code 1976, [url](#)

olika etablissemang, för de många utlänningar som var baserade i Afghanistan efter invasionen 2001.²¹¹

Bland islamiska rättslärda råder bred enighet om att alkoholkonsumtion utgör ett *hadd-brott* ('ett brott mot guds gränser'), och den föreskrivna bestraffningen enligt Koranen är 80 piskrapp.²¹² I egenskap av haad-brott skiljer sig således alkoholkonsumtion från andra restriktioner som beskrivs i denna rapport.²¹³

När emir Hibatullah Akhundzada i november 2022 uppmanade landets domare att fullt ut tillämpa sharia, noterades en markant ökning av antalet offentliga kroppsstraff i landet.²¹⁴ Under talibanstyret har både UNAMA och organisationen *Afghan Witness*, dokumenterat fall av utdömda och verkställda kroppsstraff (spöstraff) för alkoholkonsumtion. *Afghan Witness* har också dokumenterat ett fall där en person tilldömts spöstraff för att ha tillverkat alkohol.²¹⁵

Det ska noteras att även om talibanstyret utdömer straff för alkoholkonsumtion, är det inte säkert att straffet blir de, enligt Koranen, föreskrivna 80 piskrapp. UNAMA har i sin uppföljning av kroppsstraff i landet istället funnit att de flesta bestraffningarna utgjorts av *tazir-bestrafningar*,²¹⁶ vilket innebär att de fastställts utifrån domarnas skönsrättsliga bedömningar, och inte utifrån redan föreskrivna straff enligt den islamiska rätten. Detta sker ofta när beviskravet för ett hadd-brott inte anses uppfyllt. Enligt UNAMA:s uppföljning av kroppsstraff under talibanstyret utgjorde de flesta av dessa just *tazir-bestrafningar*, ofta bestående av 30–39 piskrapp, men i vissa fall upp emot 100 piskrapp.²¹⁷

10. Avslutande kommentarer

Under talibanstyret har människorättssituationen kontinuerligt försämrats, och gradvis har allt fler restriktioner införts, många med föregångare från talibanrörelsens förra emirat 1996–2001.

Trots spänningar inom rörelsen och åsiktsskillnader om talibanstyrets inriktning har det efterhand blivit allt mer tydligt att det är emiren och de extremt konservativa krafterna inom rörelsen som har det avgörande inflytandet, och de med avvikande åsikter har underordnat sig emiren, i egenskap av yttersta auktoritet.

Talibanrörelsens högsta ledarskap har prioriterat sitt ideologiska mål att upprätta ett ”genuint islamiskt styre” framför att lösa ekonomiska och humanitära problem, och

²¹¹ Los Angeles Times, Afghan enforcement of liquor ban rankles foreigners, 2010-04-26, [url](#); NPR,

What A Fella Has To Do To Get A Drink Around The Muslim World, 2013-07-06, [url](#)

²¹² ALEP, An Introduction to the Criminal Law of Afghanistan, 2012, [url](#), s. 87, 93

²¹³ Migrationsanalys kommentar.

²¹⁴ Migrationsverket, Migrationsanalys, Afghanistan. Styre och rättskipning, 2023-07-06, [url](#), s. 28

²¹⁵ UNAMA, Corporal Punishment and the Death Penalty in Afghanistan, maj 2023, [url](#), s. 14; *Afghan Witness*, e-post 2023-06-16

²¹⁶ För en redogörelse av olika brott enligt den islamiska rätten se avsnitt 4.3: Migrationsverket, Migrationsanalys, Afghanistan. Styre och rättskipning, 2023-07-06, [url](#)

²¹⁷ Migrationsverket, Migrationsanalys, Afghanistan. Styre och rättskipning, 2023-07-06, [url](#), s. 29

trots att detta hittills motverkat möjligheten att uppnå internationellt erkännande.²¹⁸ Det internationella samfundets återkommande kritik gentemot talibanregimen och dess repressiva styre, och i synnerhet de omfattande restriktionerna gentemot flickor och kvinnor, tycks snarare stärka de extremkonservativa inom rörelsen i deras uppfattning att de är på rätt väg ideologiskt, i sin strävan mot ett sant islamiskt styre.²¹⁹

Sedlighetsministeriet, som återupprättades en kort tid efter maktövertagandet i augusti 2021, har utvecklats till en inflytelserik institution inom talibanstyret. Ministeriet är ”väktare” av den allmänna moralen i samhället och ska se till att människor lever i enlighet med islam och uppträder som goda muslimer.

Sedlighetsministeriets mandat har länge varit otydligt, och även om ministeriet länge synes ha haft en i huvudsak vägledande roll, snarare än tvingande, kan det konstateras att ministeriet också genomfört gripanden och gjort sig skyldiga till olika bestraffningar samt andra övergrepp. Ministeriet har därtill haft andra myndighetsorgan som GDI och polis till sin hjälp vid mer tvingande ingripanden, samtidigt som ministeriet själva också efterhand synes genomföra tvingande åtgärder, såsom gripanden, i allt större utsträckning.

Även om allt fler restriktioner införts under talibanstyrets gång, parallellt med att sedlighetsministeriet utvecklats till en betydelsefull institution, har ministeriet inte haft samma våldskapital och uppträtt med samma brutalitet som under talibanernas förra styre på 90-talet. Införda restriktioner är hittills inte heller lika begränsande idag som då. Kvinnor i Kabul kan till exempel lämna hemmet och röra sig i staden utan mahram, och kvinnor kan fortsatt i viss utsträckning lönearbeta utanför hemmet, dock inom begränsade sektorer och inte sällan med olika typer av hinder, såsom krav på medföljande mahram etc.

Under nuvarande talibanstyre har implementeringen av olika restriktioner varit inkonsekvent och de facto-myndigheternas agerande ofta präglad av godtycke. Restriktioner innehåller ofta vaga formuleringar, och deras oklara rättsliga status har öppnat upp för olika tolkningar hos enskilda talibanföreträdare, somliga mer strikta än andra. Graden av genomförande har således varierat på olika platser.

Ofta har restriktioner genomförts mer strikt på landsbygden. De facto-myndigheternas ingripande mot kvinnor och flickor i Kabul under 2024, för att de inte ansågs uppfylla kravet om korrekt hijab, indikerar dock att det finns en viss ambition hos styret att även försöka ”rena” huvudstaden från det som man ser som moralisk korruption efter två decennier av västligt inflytande.

²¹⁸ Exempelvis genomdriver talibanregimen förbudet mot opiumodling, utan tydlig plan för alternativ försörjning för de miljontals afghaner som drabbas av förbudet. Talibanstyret har också försvårat för FN och hjälporganisationer att leverera bistånd, bland annat genom olika restriktioner och förbud mot kvinnliga anställda. Regimens förbud mot äldre flickor/kvinnors utbildning är också något som långsiktigt kan förväntas ha stor påverkan på utvecklingen i landet.

²¹⁹ Se tex: CTC Sentinel (Rahimi & Watkins), Taliban Rule at 2.5 Years, januari 2024, [url](#)

Lokal variation består således fortfarande avseende vilka restriktioner som implementeras samt även hur tillämpning sker, men tendensen är ändå en ökad centralisering och likriktning, dirigerad från emiren och de extremkonservativa krafterna inom rörelsen.

Källförteckning

Elektroniska källor

AAN (Afghanistan Analysts Network), What do young Afghan women do? A glimpse into everyday life after the bans, 2023-08-17, [url](#)

AAN, From Land-grabbing to Haircuts: The decrees and edicts of the Taliban supreme leader, 2023-07-15, [url](#)

AAN, Gender Persecution in Afghanistan: Could it come under the ICC's Afghanistan investigation?, 2023-05-26, [url](#)

AAN, Hearts Turned Away from Music: Afghan musicians' paths to exile, 2023-04-24, [url](#)

AAN, Policing Public Morality: Debates on promoting virtue and preventing vice in the Taliban's second Emirate, 2022-06-15, [url](#)

AAN, "We need to breathe too": Women across Afghanistan navigate the Taliban's hijab ruling, 2022-06-01, [url](#)

AAN, A Community Under Attack: How successive governments failed west Kabul and the Hazaras who live there, 2022-01-17, [url](#)

ACAPS, Afghanistan: Taliban directives and decrees affecting humanitarian actors, 2023-04-24, [url](#)

Afghan Witness, Two years of Taliban rule: documenting human rights abuses using open source, 2023-08-15, [url](#)

Afghanistan Times, Taliban arrest 10 for singing, playing music, 2024-02-07, [url](#)

Al Arabia News, Skin sin? Tattoos embody 'social revolution' in Afghanistan, 2014-12-21, [url](#)

ALEP, An Introduction to the Criminal Law of Afghanistan, 2012, [url](#)

Association for Asian Studies, Music in Afghanistan, 2012, [url](#)

CBS News, Taliban orders Afghanistan's beauty salons to close in latest crackdown on women's rights, 2023-07-07, [url](#)

CTC Sentinel (Rahimi & Watkins), Taliban Rule at 2.5 Years, januari 2024, [url](#)

Danmark. The Danish Immigration Service, Afghanistan. Taliban's impact on the population, juni 2022, [url](#)

EUAA, Afghanistan – Country Focus, december 2023, [url](#)

Hasht-e Subh, Taliban Detain Two Girls in Baghlan Province Over Alleged Violation of Specified Dress Code, Including White Boots and Socks, 2024-01-16, [url](#)

Hasht e Subh, Taliban Impose Ban on Wedding Music: Afghan Weddings Stripped of Joyful Melodies, 2023-06-12, [url](#)

Hasht e Subh, Taliban in Kandahar Order Female Health Workers to Refrain From Going to Work Without Mahram, 2023-01-29, [url](#)

Heinrich Böll Stiftung, Ruling by Decree, 2024-04-05, [url](#)

Her culture.org [Fariel Eliza], Khaal, The Tattoo of Afghan Women, 2021-03-31, [url](#)

HRW, (Human Rights Watch), "A disaster for the foreseeable future", 2024-02-12, [url](#)

HRW, "Schools are Failing Boys Too". The Taliban's Impact on Boys' Education in Afghanistan, 2023-12-06, [url](#)

HRW, Afghanistan: Surge in Islamic State Attacks on Shia, 2021-10-25, [url](#)

HRW, For Afghan Women, the Frightening Return of 'Vice and Virtue', 2021-09-29, [url](#)

International Crisis Group, Taliban Restrictions on Women's Rights Deepen Afghanistan's Crisis, 2023-02-23, [url](#)

ISAS Working Papers, Remaking of Afghanistan: How the Taliban are Changing Afghanistan's Laws and Legal Institutions, 2022-07-26, [url](#)

Just Security, Time for the United States to Rethink its Strategy for Afghanistan, 2023-04-20, [url](#)

Kabul Now, Wearing necktie is against the Sharia, senior Taliban official declares, 2023-07-26, [url](#)

Kabul Now, Taliban prepares "Sharia based" dress code for school students, 2023-04-08, [url](#)

Kanada. Refugee Board of Canada, Afghanistan: Information on whether the Taliban force people in Afghanistan to practise Islam, or to practise the type of Islam favoured by the Taliban, 1997-12-01, [url](#)

Khaama Press, Dance and Music banned: At least 10 detained in Northeastern Afghanistan, 2024-02-06, [url](#)

- Khaama Press, Taliban Ban Wearing Neckties in Schools, 2022-04-15, [url](#)
- Los Angeles Times, Afghan enforcement of liquor ban rankles foreigners, 2010-04-26, [url](#)
- Migrationsverket, Migrationsanalys, Afghanistan: Angrepp mot shiamuslimer sista kvartalet 2023, 2023-12-19, [url](#)
- Migrationsverket, Migrationsanalys, Afghanistan. Styre och rättskipning, 2023-07-06, [url](#)
- Migrationsverket, Migrationsanalys, Afghanistan. Säkerhetsläget efter talibanrörelsens maktövertagande, 2022-04-29, [url](#)
- Migrationsverket, Migrationsanalys (f.d. Lifos), Afghanistan: Hedersproblematik och moralbrott, 2018-01-19, [url](#)
- Migrationsverket, Migrationsanalys (f.d. Lifos), Tatueringar i Afghanistan, 2017-09-13, [url](#)
- New Lines Magazine, The Secret Musicians of Afghanistan, 2023-10-09, [url](#)
- New Lines Magazine, In Afghanistan, Vice and Virtue Are Front and Center, 2022-04-25, [url](#)
- Newsweek, Taliban Leader Says Music Will Be Banned in Public Again in Afghanistan, 2021-08-26, [url](#)
- Newswise, It is not just Sharia law: The Taliban, Pashtunwali and Afghan Women, 2021-09-15, [url](#)
- New York Post, Taliban are reportedly beating Afghans for wearing Western clothes, 2021-08-23, [url](#)
- Norge, Landinfo, Afghanistan: Situasjonen for afghanske kvinner etter Talibans maktovertakelse, 2022-06-22, [url](#)
- Norge, Landinfo, Afghanistan: Kvinners bevegelsefrihet, 2020-05-29, [url](#)
- NPR, What A Fella Has To Do To Get A Drink Around The Muslim World, 2013-07-06, [url](#)
- NZZ, Inside The Taliban's Luxury Hotel, 2023-09-26, [url](#)
- Pajhwok, Tattoos 'forbidden' in Islam and cause 'diseases', 2021-06-15, [url](#)
- Rawadari, Reversal and Repression: State of Women's Rights and Civic Space in Taliban-Controlled Afghanistan (2021-2023), oktober 2023, [url](#)

Rawadari, Afghanistan Human Rights Situation Report 2023, 2024-03-02, [url](#)

Reuters, Taliban stopped 100 women flying to Dubai for university scholarships, UAE Billionaire says, 2023-08-23, [url](#)

Reuters, Taliban bars government employees without beards from work, 2022-03-28, [url](#)

RFE/RL, 'I Feel Suffocated': Taliban Intensifies Clampdown On Music In Afghanistan, 2023-08-17, [url](#)

RFE/RL, Afghanistan's Shi'ite Minority Suffers 'Systematic Discrimination' Under Taliban Rule, 2023-07-17, [url](#)

RFE/RL, Taliban Orders Male Teachers, Students To Sign Pledge To Observe Shari'a Law, 2022-10-13, [url](#)

RFE/RL, Under The Taliban, Public Employees Must Pass Test of Faith, 2022-09-08, [url](#)

Swiss Institute for Global Affairs, Life under the Taliban, 2023-07-25, [url](#)

The Fashioning Post, Complete Guide to Afghan Clothing: A Journey Through Tradition and Style, 2023-10-18, [url](#)

The Independent, Taliban bans male government workers from turning up to the office without beards, 2022-03-29, [url](#)

The New York Times, In These Corners of Kabul, Western Influences Live On, 2023-06-29, [url](#)

The Peoples' Heart, Traditional Afghan Tattoo, [odaterad], [url](#)

The Telegraph, Taliban 'flog young Afghans for wearing jeans', 2021-08-22, [url](#)

UD, Afghanistan – Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer per den 31 mars 2022, [url](#)

UNAMA, Human rights situation in Afghanistan October – December 2023, 2024-01-22, [url](#)

UNAMA, UNAMA Deeply concerned over detentions of Afghan women and girls, 2024-01-11, [url](#)

UNAMA, Human rights situation in Afghanistan July – September 2023, 2023-10-23, [url](#)

- UNAMA, Human rights situation in Afghanistan May – June 2023, 2023-07-17, [url](#)
- UNAMA, The treatment of detainees in Afghanistan, september 2023, [url](#)
- UNAMA, Corporal punishment and the death penalty in Afghanistan, maj 2023, [url](#)
- UNAMA, Human Rights in Afghanistan 15 August to 15 June 2022, juli 2022, [url](#)
- UN Human Rights Council, Situation of human rights in Afghanistan. Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights on Afghanistan, 2024-02-22, [url](#)
- UN Human Rights Council, Situation of Human Rights in Afghanistan, Annual report of OHCHR, A/HRC/54/21, 2023-09-11, [url](#)
- UN Human Rights Council, Situation of women and girls in Afghanistan. Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan and the Working Group on discrimination against women and girls, 2023-06-15, [url](#)
- UN, Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan, Richard Bennett, 2023-09-01, [url](#)
- UN Security Council, Report of the independent assessment pursuant to Security Council resolution 2679 (2023), 2023-11-09, S/2023/856, [url](#)
- UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2024-02-28, [url](#)
- UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2023-12-01, [url](#)
- UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2023-09-18, [url](#)
- UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2023-06-20, [url](#)
- UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2023-02-27, [url](#)
- UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2022-12-07, [url](#)
- UNSG, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, 2022-06-15, [url](#)
- USIP, Tracking the Taliban's (Mis) Treatment of Women, odatrad, [url](#)

VOA, Despite Mistrust, Afghan Shiites Seek Taliban Protection, 2021-11-16, [url](#)

Zan Times, Assessing the Impact of the Taliban takeover of Afghanistan's universities (Omid Sharafat), 2024-01-04, [url](#)

Muntliga källor

Afghansk analytiker i Kabul, digitalt möte 2023-10-20

Afghansk researcher, baserad i Europa, möte 2023-12-15

Afghansk researcher, baserad i USA, möte 2023-09-29

Afghansk MR-expert, baserad i Storbritannien, möte 2023-05-11

Afghan Witness, e-post 2023-06-16

Andrew Watkins, senior expert på Afghanistan, USIP, digitalt möte 2023-04-20

Diplomatälla i Kabul, möte 2022-10-18

Internationell analytiker baserad i Kabul, möte i Storbritannien 2023-11-01, 2023-05-11, digitalt möte 2022-03-17

Internationell organisation i Kabul, digitalt möte 2024-01-16, 2024-01-18

Internationell organisation B i Kabul, digitalt möte 2024-01-25

Internationell NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

Internationell NGO B i Afghanistan, digitalt möte 2024-02-14

Internationell NGO C i Afghanistan, digitalt möte 2023-10-04; e-post 2024-03-21

NGO A i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17

NGO B i Afghanistan, digitalt möte 2024-01-17